

КЫСТЫК КЫҢАЛҒАЛАРЫН ТУОРАТАРГА

Бийэлгэж кыстыкка атын улдуустартан оту таһымыга улахан үлэ ыстык-ыһына. Кыстыгы быһаарар бу улахан сүмүтүлээх үлэни "Чурапчы" ТХПК сүрүнүнэн тэрийэр. ТХПК директорун солбуулааччы Н. А. Аржаков үлэ хамыгытын билгиллэнэрэр.

—Балыт кыстыкка итэн удуустартан барыта 16000 тоннагуулаахтыахыт. Итинтэн итин 10600 тоннага мизэр араллыгыт. Бастаан суол аһыллар диэри өрдүс унуортан, арылартан барарынан бөрүбүстөн таһыны тэрийбипт, 7000 тоннаны араллыгыт. Орус суол аһылларыттан Кэбээйттан, Ньурбаттан, Уус-Майаттан, а. д. а. 3600 тоннага араллыгыт. Ити иһигэр Туолуматтан 400 тонна, Мөмөрүттан 400 тонна, Нуотараттан 250 тонна таһылына.

Огу тапныга барыга 52 хэс-
сына үлэлнir. Суомтардар
үлэ аншатиныни ойдоон,
еребул дизи билимээкэ,
күнэри-туунэри үлэлчиллэр.
Бырысмаптаах, полуприцеп
КаМАЗ массыналар сыйды-
алар. Ордук үчүгэйдик Никита
Порядин, Дмитрий Сысалин,
Геннадий Саввин, Михаил
Андросов, Егор Федосеев,
Александр Касалов, Сергей
Ирилин үлэлчиллэр. Мо-

Билэний бйрлгээдэлэр олгообут олгоруун бэйэлэрин нэллгээктэ- ригэр таһаллар.

Көбөйтүптөн "Ворошилов" бааһынай хаһаайлыктан (сал. А. В. Левина) 1000 чөйчөк атылмыштыктан 600 тоннага кыла. Сибирьтөн Ойдуунна "Комашнек" бааһынай хаһаайлыкта оло, Төлөйтөн Афанасий Барашков оло таһылына, Мындакыйла 500-төн тахса тонна от азырлыла. Цурбаттан Иван Макаров (Сылан) 300 тонна оту азылхтах, таһыттан сарылакта Сунгаартан 300 тонна от кыла. Бу атылмышлыктан окко 50 бырыһанын эрдэ төлөтүрүт.

Тийэн аздар от кыбылга минирэр дээрэ адалыктыбыт сынатан эрдэ эренэрбиткэрин курдук правительство талуура Билигин "Чурапчы" ТХНК төлөһө аловор.

Кыстыкка кийгизген баран 320 тонна комбикорму, 340 тонна зернофуражы правительством

көмө бийлыгынан биэрбегин түгөттибиг. Ону таһынан 50 бегыһыана чэпчүгүлээх 120 тонна зерюфураж адыллыгыта, 120 тонна кымыжором откорманан дьарыктанар хаһаайдытыбаларга түгөтүлүбүтэ. "Сахазернопродукт" нөгүө 93 тонна босхо фураж кэлэч, бу күннөргө түгөтүлүһүтэ.

Итинник киинээн, оту таһылы таһынан хаһаайык-тыбалар, биридүүлээн дьон бэйэлэрэ дуосабардыһан атыы-ласпыт отторун сайаанык бөлүгүттэн таһабыт-Алматын, Таштаттан, Уус-Алдантан, о.д.а. Таһылын талбыруун эмсэ прайствество үйүнэр.

Аны 5000 тонна от таһытла-
ра хамла Ону олунуу кыйынан
бүтүрүгө соруктанабы.
Кайгун кинчээр аанна
ууштакка уонна тымны
кытан буолан сылгы эрд
аһыткан киндэ. Ону была-
аннамыт оттоор албах орос-
туотаныах курдук. Атын сир-
тен от булуутуар үлалэзбит.
Улуус үрдүнөн кыстыга ки-
рибит сүөсүнү, сыттыны ач-
пириткэ сыл таһаарар сорук
туар.

А.СЛЕДШОВ

Тохсуньу 16
күнүгэр буолбут опера-
тивнай штаб муншадар
тыа хаһаайыстыбатын
управлениетын, "Чу-
рагчы" ТХПК, вету-
правление, нэһиликтэр
дьяхталарын тыа
хаһаайыстыбатыгар
специалистара, нэһили-
эк баһылыгара кытты-
ыны ырыллар.

СУБЭ МУННЬАХ

Мунныхха кыстыкка сүөһү, сылгы туруга, от, эбии аһылыктарынан хааччылыгы боспуруостара көрүлүнүүлэр. Бүтүннү туругунан улуус үрдүнэн 24757 сүөһү, итингэн 10191 ынах, 14483 сылгы, итингэн 10725 биз кыстаан турар. Былырын 26200 сүөһү, 14800 сылгы баара. Ынах, биз былырынныгыттан албэр түрүкх этингэ калкына былырынныгы төбө ахсаанын сибэр кыах баарын көрдөрө.

От таһыыта күөскө ыгтыһылар, мобильнай биригээдэлэр оттообут оттору, сүннүүнэн, мизэстэтигэр кэллэ. Таһыыны, атыылаһылыыбыт оттору кытары олунньу ыйга бүтэрэр со-
рук турар. Сыгы кыстыгар ыарахаттар үөскэтиилэр, ордук
эдэр сылгылар аһылыкка кииртэлээтиилэр. Атын улуустарга
эмиз ити кыһалда турар. Холобур, Ньурба улууһа атыылыыр
отун аччатыа. Атыылаһылыыбыт от харчытын төлөһө охсор
наада буолла.

"Ингосстрах" илийн энгэрэнзохи бортосбилтэлэ И. Н. Архипов бу тэрилтэ үлэтин-хамнаһын билиһиннэрэн туран сүөһүнү, материалнай-техникескэй базаны страховкалалта-ахха собун эттэ. Сир үлэлэрэ ытыллан эрүүлэр, дууһаны асары садаланна. Ынах сүөһүнү илэтигэ, үүтү туттарыы сыаналыгар сыаналар быһаарыллалларыгар кэпсэтинилэр буолулар.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Сэргэх даяанал

Айсеня Силцена, И.П. Уаров.

ынтырда. Күүтүүлзэх күндү
балдыгтарынан Эһээ Дьыл,
мааны сизээ Хаарчаана уонна
Сага дьыл кэлгэнэр үөрүүнү
бэлэхтээн аастылар.

Ааспыт сыйла үрдүк ситиһилээх, төрөбүт дойдуларын аатын кээг сиргэ ааттаппыт оҕолорго Чурапчы улуунун баһылыгын социальнай боштуруостарга солбууааччы И.П. Уаров наараада туттаргаата. Ол курдук, анал аат айыт 10-нуу бастыг оҕолор ааттанан грамота, бэлэз кубок ыллылар. "Бастыг үөрөнөччү - 2012" анал ааты ыллылар.

(Теләй), Оксана Данилова (Мугудай), Саргы Дьячковская (Сылаң), Василина Ершова (Хатылы), Айсиэн Попов (Амма), Айсена Сивцева (Арыылаах).

"Бастын спортсмен -- 2012"
заты Бахсыттан Ньургунун
Христофорова
(пауэрлифтинг), Кытаанах
Оля Захарова (хаййһар),
Одзулуунтан Эдуард Карпов
(мас тардыһыта), Чурапчы-
таагы оскуола-интернат үөрэ-
изэчилэрэ Аялика Кычкыла
(дуобат), Марина Луковцева
(чэпчэки атлетика), Антон

Миронюв (буулданаан ытты)
ылылар.

"Бастың" общественник
2012" анал аатынан Саргыдаан
Бетонов (ЧРОСИО), Айт
Брызгаева (Соловьев), Вани
Дьячковской (Кытаанах),
Ньургун Захаров (Чурапчы-
таары гимназия), Ира Неустро-
ева (Волтого), Сардаана Неус-
троева (Чапыр), Настя Ноева
(Аладар), Катя Петрова (Ди-
ринг), Гая Ренетников (Хада-
ар), Айсен Толстоухов (Чурап-
чы орто окуушата) бөлүмгө
киришээр.

Улууc үөрэнзэчилэрин "Сүбэ" түмсүү бэрэсэдзэтэлэ Ньургун Захаров, Соловьев орто оскулатын 10-с кыл үөрэнзэчитин, РФ Президенин В.В. Путин Грань хаһаайынын кылта Ньургун Федоровтыын тахсан, улууc дыһалтагыгар харда тыл эттилер, ойдобуннук бэлэх туттардылар. Ычэат политикатын отделын начальнига Н.В. Дьяконов эрдэ биллэриллэбит, улууска ыгтыллыбыт Сага дьылһаары откыртта уруһуйун кыайыллаахтарыгар грамота, бэлэх туттарда.

[illegible]

Нарьяна БУРЦЕВА.

СИТИЙИЛЭЭХ ҮӨРЭНЭЭЧЧИЛЭРБИТ БЭЛИЭТЭННИЛЭР

Таасуннуу 15 күнүгэр "Ай-ылыгы" КуоДСК кизг саалатыгар сылын айы ытыллар батылык Сана дыйлылар Чурачы улуунун багтын уоризгичилэр, спортисменнара, обществениктара мулунниллар.

Өрүү үөрүү-кетүү аргыста-
ах, сайагас сайдам санаалаах.
Сүбэ түмсүү өгөрлөх саалана
голорү муштубут өгөрлөх ара-
с ооньнуу ыгтан сэрлэхсит-
чилэр, бэйлэлэрин билийншэр-
дилэр С.К. Тарасов сайлаанч-
лаах Дирин агрооскуола-
ын үөрөнччилэрэ аатырбыт
"Прек" мультигы туруоран.
итгэх дойдуга сыртынанар-
ылар. Ырынаан-үгкүүнэн
огуһуолламышт улууспүт
дэр талааннара кэсирилэн
сэрлэттилер. Чурапчы

2012 сэлгэ оворлор үрдүк сий-
чилээрин, кыайыыларын
билдире кэпсэктэ Иини бы-

«Сүбә» түмтүү оонингуу ыытар.

рааныншыгжа халбит овору
зүрдэлзэгэ, бу сыга ыгыш-
лар "ХІХ-с Манчаары оонь-
уларыгар" улахан дьон эрэ бу-
олбакка, овор аминз көхстөөх
ыгыттыны ылаалларыгар

Ангелина Барашкова (Бахсы),
Юлия Бурмистрова (ЧРОСИО),
Дайаана Васильева (Чурагчы орто оскулаты),
Антон Гуляев (Чурагчыггааы
гимназия), Миша Гуляев

Пермяков (дуобат), Гоша Соловьев (спортивный акробатика), Вася Тум-Фа-Ли (волейбол), Рома Толстоухов (хапсарай), Миша Руфов (национальная выставка). Кытынахтон Кола

«САТААБАККЫН ДА САТЫЫРГА ДЬУЛУҤАР ЭБИККИН»

Аастыт саас ытыллыбыт "Далбар Хотун - 2012" республикатаабы куонкурус кыйылылаа, Чурапчытаабы "Тулукушан" уһууһун итээһинтэ Ирина Захарова СР социальнай харалтаа министэригэнтан Антонина Сивцева, СР Дьахталларын союзтара" хамсааһын салайааччыта Валентина Кириллина көбүлээһиннэринэн "Россия дьахтара" Бүтүн Россиятаабы национальнай фестивалга кыттан кэлтэ. Бу тэрээһинтэ кыттарга Ирина Дмитриевна кандидатураа сайт нөүгү регистрацияламмыта. Россия бары мунукутарыттан 83 дьахтартан СМС-куластааһын түмүгүнэн 46 дьахтар полуфиналга аастыттарга. Олортон 12 дьахтар финалга кирибиттэн биридэстэринэн билии бири дойдулаахпыт буолар. Фестиваль ахсынны ыйга Москва куоракка ытылынна. 9 регионтан араас саастаах кэрэ анардар кэлэн, икки нэдиэлэ устата араас эйгэ специалистарын кытта билсэн, биллилээх дыону кытта дьарыктанан, үлүлүбүт күннэри атаардылар. Тэрээһин туһунан Ирина Дмитриевна кытта ыйталастыбыт.

ков көпөстөһүт олус бөрөстүү, ис кирибэх, көрөөччү сөтөөрөгүн хайдах ыларга, итээһин хайдах көтөһүтү сүбэлэрин эттэ. Сценага тахсыах иннинэ артыыс олох ыраахтарын умнан, бүтүн бэйэтин көрөөччүгэ аныахтаах дьэн этэр. Фестивальга иккэ түһүмүһүнэн айар үлэни көрдөрүү буолла. Балаһыанна быһыытынан, биллэр ырыаһыттары кытта ылыахтаах этибит. Ону "сулустар" графиктары кытта сөп түбөһистиккэ, бэйэбит эрэ талбыт ырыабытын ылыырга көгүлү ылыбыт. Мин "Якутчанка" ырыаны толорорго балаһыанна. Манньык уопсайа икки нэдиэлэ сырыттыбыт, шоу-бизнес олоһунан олорон ылыбыт. Иккэ нэдиэлэбиттэн Москвага кириэн студияларынан, салоннарынан, фитнес-саалаларынан дьарыктарга, телевизионнай устууларга сырыттыбыт. Бири сөтөөрбүт дьарыкпыттан "Модный приговор" биэригэ курдук сана истиили итээһин, уларытан көрдөрүү буолла. Онуо маннаа суох кириэн олорорун, бириднэ киһиэхэ бириднэ маастары аныаһылар уонна эйигин уларыттыларын тухары эмоцияһын кэлтэн көрөллөр, телевидение устаттар. Сайддылаах дойду стилистэрэ тутталлара-хаһталлара, быһаарсаллара олох үрдүк таһымнаах эрээри, мин тус бэйэм олоһум тухары илдьэ кэлбит уобарастын соһуччу уларыттыларын үөрэ ылыммаһым. Фестиваль түмүгүнэн кыйылылааһы сценага быһаарыы дьэн суох. Фестиваль буоларын быһыытынан, чопчу бири кыйылылаах ааттамата. Финал кыттылаахтара бары кыйылылаах аатын ылыбыт уонна дипломуна наараадаланыбыт.

- Төрийэччилэр, педагогтар, специалистар Саха сирин туһунан төһө билэр, сыһыаннаах эбиктэрий?

- Саха сирэ олус тымныы, баай айыталаах, кээп сирдээх дойду буоларын бөркө билэллэр. Национальнай таһаарыс-саппы, хомусун улаханчык итэриэһиргээн көрөллөр. Аныгы үйэ буолан, биллэр-көрүүлэрэ урукку курдук буолбатах. Норуот быһыытынан биллибиттэ харакха бырадылар.

- "Далбар Хотун" уонна "Россия дьахтара" конкурстарга кыттан эи бэйэбэр туту итэриһини?

- Конкурстарга киһи ой-санаа, духуобунай өтүгүнэ сайдар. Эи биэрэрин да, ыларыг да элбэх. Кээп сир дьонугар сатаа-баккын да сатыырга дьулуһар эбиккэ. Хаһык да түтүгүтэ эи кэнигэр бүтүн республика турарын ойгунан-санааһынан, экки-

иэ-хаантынан ылынан, дьонунук туттарга таһаары. Эйигинэ киһилэр Саха сирин үчүгэй эрэ өтүгүнэ ылыналларыгар кыһалларын. Манньык тэрээһиннэртэн киһи дьон ортотугар сыдыа үөрэнэр. Педагогтар элбэх буоламмыт, эи итэриһинэр, эи уонна төрөспүт сыһыанналар элбэи көпөстөһүт.

- Фестиваль устатын тухары үлүлүбүт матырыяалы хаһан көрөбүтү?

- Москва "ТВЦ" ханаалыгар кулун тутар ыйга көстүөхтээх. Болдьоһун электроннай почтанан биллэрэһтээхтэр.

- Арыаһыт быһыытынан эйигин кытта ким сырытты?

- Улуустаабы дьахтар сүбөтин председателэ Екатерина Семенова Иванова уонна бэйэм ором Стас арыаһыттар. Екатерина Семенова аттарыттан Москвага Саха сирин бөрөстөһүтэлиститтэригэр А.К.Акимовка кириэ сырыттыбыт. Александр Константинович Россия таһымнаах куонкурустарга Саха сирэ куруутун бастыһыгар кээһэлэригэр сыдыарын тоһоһулоон бэлэттээх, үгүс бопуруостарга ирээ-хоро көпөстөһүт. Түгэниэн туһунан, бу фестивалга кыттарбар күүс-көмө буолбут дьоммор-сэргэбэр махталбын тиэрдэбин. Чурапчы улуһун, нэһилиэгин дьаһалталларыгар, үөрэх управлениитыгар, үлэлиир "Тулукушан" уһууһун коллективтар, бири дойдулаахтарбар Иван Константинович Макаровка, Татьяна Петровна Карпова уонна "Чурапчы" түмсүү бары чилиэннэригэр, Туймаада-Нефть ААО генеральнай директора С.М.Чепаловка махтанабын.

Оксана ТРОФИМОВА.

- Фестивальга хайа регион бөрөстөһүтэллэрэ баалларый?

- Москва куораттан, Нижегородскай, Астраханскай, Омскай, Орловскай уобаластартан, Дальнай Востоктан, Приморьеттан, Бурятиянтан кэлбиттэр. Саамай алдэригэр 26, саастаахпыт 57 саастарыгар сыдыаллар. Педагог, бухгалтердар, страховка агента, экономист, парикмахер, дьэн хаһаайдалара идэтээхтэр. Киһилэр бары бэйэлэрин регионнарыгар дьахталлар куонкурустарын кыйылылаахтара. Барыларыттан мин саамай элбэх өрлөөхтүн.

- Фестиваль хаһыытын сыһыанна биллэһиннэр эра.

- Кыттааччылары барыбытын портка көрөөт, Москва кыттылааһынаа оройуонга көтөдүктэргэ олохтоотулар. Сарсынтты күнүттэн Москва устун экскурсиялар сагаланылар. Иккэ бөлөһүнэн арааран, сарсыардаттан кээһээһинтэ дьэри араас дьарыктарга сырыттылар. Ол курдук, аскага аатырбыт Рублевкага тийиэн Александр Ляхов дьэн педагог студиятыгар дьарыктаныбыт. Хореография, риторикага маастар-кылаастары ылыбыт. Иллэг көмөһүгэр театрларга, музейдарга дьаарбайдыбыт. Кээһэтин көтөдүктэригэр биллилээх дыону кытта көрөһүүлэрэ төрийдүлэр. Россия эстрадаһын сулуһа Николай Басков уонна "ATAVVAN" дуэттан Лизабелы кытта көрүстүбүт. Николай Бас-

Фестиваль кыттылаахтара.

Тыын бопуруос

УЛАХАН СУОЛТАЛААХ ҮЛЭ КҮҮТЭР

Аастыт сыл бүтэһинэр "2013-2016 сс. Чурапчы улуһугар алкоһолуһуу, наркоманияны уонна токсикоманияны профилактикалааһын" улуустаабы тус сыллаах бырагыраамма бигэрэһэн, бу сыл сагатыттан номнуо үлэтин сагалата. Ол туһунан улуустаабы административнай хаһыыһыа председателэ Екатерина Васильевна Пилипина кыһастык көпөһүт:

- Бастатан туран, үүмүүт 2013 сыл республикага "Тыа сирин" сыһыанан өтүн улуус-

путугар "Чол олох-тыа сирин сайдыыта" дьэн ааттанан барара быһаарылыбытын бөһөһүтүт төрөстөөх. Маны таһынан Чурапчыбыт буолаары турар 19-с Маңаары оонньууларыгар" балаһыанна. Онон бу улахан бырагыраамма суултата өссө үрдүүр. Кэни сүрүн сыала-сорута нэһилиэннэ ортотугар арылыга, араас буортулаах-дьяаттаах веществоларга ылылары көрдөрүүтүн аччатыы, саастарын ситэ илик ороһор уонна дьэр ыччат куһаҥан дьалдьыкка охтубаттарын ситиһии, дьон өйүгэр-санаатыгар чол олох кээп өйдөбүлүн биэтик кыллары, бэйэ доруобуйатын

харыстаныыны көрүлээһин ода буолар.

Аныгы утахха ыларыы, араас уйулгага күүстээх дьайыыны онорор веществоларынан үлүһүйүү Чурапчы улуһугар эрэ буолбакка, бүтүн дойду үрдүнэн кэники кээп сүдү проблемага кубулуйда. Маны утары күүстээх миэрэни ылан, сөптөөхтүк дьаһанан, утары охсуһарга уолдаспытта биллэр суол. Аастыт сылга бу тула нэһилиэк иһинэн, улууска даһаны үгүс көпөһүтүн, ырыттыыны ыһыттылаахтыга, дьон-сэргэ бэйэтин санаатын элбэтэ, ол туһунан хаһыакка суруллубута.

Көрөргүт курдук, улуустаабы тус сыллаах бырагыраамма 2016 сылга дылы үлэлиэ. Онон кэни бэйэтин иһигэр үгүс өртүтээх тэрээһин, элбэх дьаһал баар. Биллэн турар, үлэ олох дьаһах бары эйгэтин хаһан ытылылаа. Ол барыта улуустуут хаһыатыгар тиһигин быспакка тахсыа.

Саһа бырагыраамма чэрчитинэн бири бастаһынан "Психология сознательной трезвости" дьэн семинар-куурустары ытылылаахтара. Маһа республикага биллэр быраас, психотерапевт, гомеопат Валентина Михайловна Кузьмина олунньу 25 күнүттэн

сагалан 10 күн улуустуут олохтоохторугар анаан таһаары, наркотигы, арыгыны утары охсуһарга сүбө-ама биэрээ, кыһалдылаахтарга көмөһүүгэ (семинар-куурус сыһаната биридэһилэн дьонго да, дьэн кээһинтэ да уопсайа 7000 солк. тэһтөөр).

Онон улуустуутугар чол, бигэ турук чэчириһин, олох кээһинтэ кээһиһэрин туһугар кэлэн көхтөөх кыттыыны ыларгытыгар ыһырабыт. Улуустуут бары олохтоохторо, семинар, ыһынылыбыт бырагыраамма чэрчитинэн ыһытылар үөсүтээхтэригэр Чурапчы улуһун дьаһалтатын сааһытыгар (Churadm@mtcs.ru) эбэтэр 44-045 телефонунан билсин.

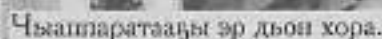
Наталья ПУХОВА

Николай Николаевич ПЕТРОВ,
Саха Республикатын
Государственный биологический
университет, 678310 Якутск, Якутия

Күндү кѳнѳибѳг, Алина! Эп Эртѳ Санта дѳылып
бѳнѳинѳг ѳѳрдѳбѳтѳн курдук ѳѳзг тухары сѳ-
тѳрѳнѳлѳг, ѳѳрдѳ сырыт.

ҮРДҮК ААТЫ ЫЛЛЫЛАР

М.А. ГЕРАСИМОВА,
РФ культуурын үтүөлээх
мэдээлэл

Анжиса КИМ,
Россия ИДМ "Чурапчытаары" МИАО
ЛПС инспектора, полковник действующий

1. Шампанский - 1029 №-дээх биллэст
2. Чаһы - 0006
3. Баттах кыраһаар массына - 2633
4. Өгүүк - 4581
5. Сиидэ - 3935
6. Шампанский - 4495
7. Кэжэлэрийэз набора - 4346
8. Чаһы - 3194
9. Баттагы көннөрөр тэрэл - 2886
10. Куухуна набора - 4703
11. Мультипронгрьватель - 0495
12. Чаһы - 2488
13. Шампанский - 0497
14. Тепловентилатор - 0515
15. Мангал - 3025
16. Электрический чааннык - 3464
17. Мультипронгрьватель - 4980
18. Чаһы - 4585
19. Шампанский - 4183
20. Куухуна набора - 0435
21. Чаһы - 2564
22. Мультиплер - 1425
23. Мангал - 0099
24. Шампанский - 1542
25. Лобзик - 4145
26. Электрический хобордоох - 0204
27. Сувенир - 3189
28. Шампанский - 4205
29. Тизрмэс - чааннык - 0135
30. Сувенир - 2980
31. Шампанский - 4107
32. Электросамонар - 0131
33. Шампанский - 3373
34. Тизрмэс - чааннык - 3349
35. Шампанский - 0883
36. Аккумуляторная шурупвер - 1809
37. Шампанский - 0530
38. Мини-аудиоцентр - 1321
39. Шампанский - 4642
40. Аккумуляторная шурупвер - 0237
41. Шампанский - 1602
42. Инстжер массына - 2407
43. Микроволновой оһох - 0222
44. Пылесос - 1571
45. Иһит-хомуос - 1807
46. Пневматический биенпэкс - 4674
47. Таһас сууһар массына - 1821
48. Пневматический биенпэкс - 0635
49. Микроволновой оһох - 1405
50. Таһас сууһар массына - 3262
51. Талыһисар - 3906
52. Микроволновой оһох - 3453
53. Холодильник - 4385

Улаус кишини уонсай дьылыр
люхтоохторун алорор усулуобуйа-
нын тарыйыгытэ "Хатаи" ХЭТ үлэтэ
улахан мнэстэни ылар. Тарыйыгытэ үлэтэ
ылылата көтсөн, тунсан иһэрин дьон-
сэргэ биһирмэр хайгылар.

Бастаан тэришлэлэригэр генерал-майор директор Владимир Дмитриевич Сипцев, бухгалтер Прасковья Гаврильевна Каженикинага таһынан МТЗ-82 тыраахтарга Петр Романович Кривошалькин, уу баһар массынага хас да киһи утуу-субуу үлэргэ киирэн үлэһэбигэра Ыраастааһынга бастаан үлэһэбигэртөн билигин Григорий Григорьевич Обухов баар. Чурагчы нэһилиэгин даһалтага олжон, урукку хонтуруларьыттан үлэһэбигэр хос аһаабыгэра.

Таришты уюмтай дивизлэргэ олоромчулары калтары дуогабар түһэрсэн үлэлир. Ааспыт сылта 19 мөл. солк. үлэи онордулар. Илэни тайһанан араас түс сылтаах бырагырааммаларга киирсэн үлэлээр. Федеральнай бырагыраамма киирсэн 8 мөл. 500 тыһ. солк. толор өрөмүөнү Коркин аатынан уулусса 1, №-дөөх, Ярославский аатынан уулусса 22 №-дөөх дивизлэритэр онордулар. Тарилта бэйэтин үбүни 2 мөл. 500 тыһ. солк. өрөмүөнү Коркин аатынан уулусса 7 №-дөөх, Курортнай уулусса 5 №-дөөх дивизлэритэр ыһта.

бүгд байхаар. "Хатанар" техникала-
рын сэллэгт эхэн илгэлээр. 2012 сэлгэ 2
санга КаМАЗ КО-505 массынланы, 1 уу
баһар КаМАЗ массынланы, 1 МТЗ-82
тыравхтары атылаастылар. Үлэһиттэр
свастьарын элддэр. Үкүүлэрэ Чурап-
чылаары техникескэй коллехы бүтэр-
бигтгэр. Онгон олохтоох үөрөх коллехын
уонна бу үлэ тэрилтэтин икки ардыла-
рылар бортэхэй сыйһын олохтоомуу-
үлэһиттэринин хаачылыыгта уонна үлэ
министэтин таһаарыгта. Элддэр үлэр
сыйһынлара, багалара, дуулуурдара
олус үчүгэйин туһунан салалта кинэн тут-
та кэпсэтир.

атын дьон кириилэрэ тохтогуллар, бэрээдэк тупсар. Быһыл сайыныгыттан саралаан, дыһалар тастарыгар чугаһыыр подьёстары (суоллары) тупсарыһа үлүлэттилэр. Дьыа иивигэр киирэр суоллары, иппилэрин правыйынан куталлар. Маньаха Суол департаменын үбүлээһининэн 1мөл. 700 тыһ. солк. туһаммыттар. Аны бөһүөлэк кестүүтүн буортулуур, туһаныллыбат эрээ сарайдары, душтары, теплицэлэри, о. д. а. көгүстөрүнэн ыһахтылар. Итинэн улуустары үлүнэн хааччыһыы киипэ хамнас талөөһүнэ үбүнэн көмөлөсүт. Оскула сирлоро Дима Бурнашев, Гоша Флегон-

Угсай дмэлэри хаачыйыга үлэ-
лэрин иһин олохтоммут смананан олоро-
оччулар харчы толүүлэр. Сүнийүнэн
кэмигэр, соҕоо толүүлэр эрэри, сорох-
тор хас эмэ сэрэтти, ирдэбин кэлииттэн
хамсааналлар 4 квартал хаһаайыт-
тарын өсөөн туран төлөбөтөхтөрүн иһин
суукка биэрэн, ыстараантаах төлөбүр
опотгорбуутара. Килийбизинэр кэмигэр
толөһүүлэриттэн үлөһиттэрбитилэр
хаммас төлөһүн, оромуөн үлэлэр тугу-
дуктаахтарын өйдөхтөрүн наада.

Төрийн генеральный директор В. Д. Сивцев: "Бөхүлэклит түтсүүтугар урукку өттүгэр улахан болумто уурул-дубажа кэлбит. Олорор уосай дьинэлэр-бит үксүлэрэ ити өттүгэр хааччылыы-лара суох Уунан хааччылыы сүрү кыһалда буолар. Уулара киирэн туһанан олорор дьинэлэргэ 1 буочука уу сыһаата 7 солк, олтон атыыһаһыы уу сыһаата 100 солк. Нөһүлэниэсбитин түтсүрүмү өттүгэр үлэлэһэ сатыыбыт. Бастаки кыартан олохтоохторун дьинэлэригэр туу-лет үлэлэстиигэ, туттар уунан хааччылы-ыга быйыл сайын үлэлэстиибит. Итинэн анаан 3 уу оботторор 85-тии кубометр са-бардамнаах улахан иһиггэрэ (еикосте-ры) сирн халан, монгажтаан олордо-рулар түмүктөнөн эрэллэр. 530 м уста-лаах куһаган уу сүүрөр ханаалын турба-лара монгажтаныйалар. Дьинэ иһинээри-сигими таньага Г. Н. Осипов биригээлэ-тэ үлэлэстэ. Монгажтар түмүктөнөн эрэл-лэр, бу күннэргэ үлэзэ киириэхтэрэ. Манньа үлэлэри салгыт ыһтар былаан-наахпыт. Билигин үлэтин олорор хонтуо-рабыт олус эргэ, крдабилэ эпийэстөөбү-туруктаах. Икки сылы быһа урдүкү са-лаллаҕа туһунан быйыт бас билэр сирн көрдөһө сатаатыбыт даҕаны, утары бар-бетылар. Ыксаан чааһынай дьон уһай-батылар дуогабардаһан, 6 массыыла кии-рэр гараһа тутуһубут. Бу өттүгэр болумто учуудара наала" - диэн.

Үлэлхитэр хамнастара камигар төлөвөн илэр, орто хамнастара 16-17 тийс солж тийлбигт. Ийнхөөтөн хааччыйлын тупсарарга азылз тэтимээрэн ийнхаста банк үзэлвигр, бийлхыт "Мангшары онньууларга" ийнхастаар сыйлгар кийн бөхүүлэн тупсарыла бэйлээрэн кыла агтарын киллэрсэр башаанаахтар. Огтон улуус кийнэн кайлхынньэтэ олох тупсарыгар-уулуссалар ыраас, бэрээдэгтээх, олохор дьүүлэр барыгтүүнэн та бьагастаах, тупсарай буолууларьгар бэйлээрэн өгтүүлэриттэн бары кыаллар кинороллоро эрэйиллэр. Улуус, кайлхыг дьаһалтата үлэтин сатабылаахтык, тэрэжиинээхтык саралаабыг "Хатан" тэрилтэни өйүүрүгэр эрэнзбигт. "Хатан ХЭТ" үлэтэ тупсарытан олохпугт усудуу буйгата эмиз тупсууга.

Планерка.

Планерка.

Коллектив.

КОЛЛЕКТИВ

Үлэни тугсарга, санганы киллэрэ-
гэ болдрмголоруи уураллар. Успай дм-
лэргэ домофон киллэрийтин сарааан
эрэллэр. Маныха үбүлэһинии 30 бы-
рыһанын олохтоох дыһалта, 70 бы-
рыһанын квартира хаһаайттар
толүүлэр. Домофонах дмалэргэ ки-
риг-тахсы бэрэдэктэнэр, түүннэр

Сыбаалканы бу тэрилтэ көрөн-харай
ан кэллэ. Бульдөөр тыраахтар туруу-
ран, нэдиэлэр иккитэ астараллар. Майы
аха урукку өттүгэр үп-харыч
көрүлүбүктө калбитин этэлээр. Ыйылы
гы дылыта 1,6 мөл. солк. керүлүбүт. В
үлэлэри таһынан аукционга кыайан

ТАКСИ СЫРЫЫТЫГАР ТАХСЫБЫТ СОКУОНУНАН

дар олохторугар кутталы үөскөп-
пэт туһуттан лесковой тасмилар-
га кээсэ ирдэбиллэр тураларын
туһунан этилэр. Ол курдук, лес-
ковой тасмилар:

- Кузовын ойворс өгүүгээр саахымат бэрхдэгийн тургуурлуубут юмдретгартан турав шетографическай схемалтаах, ол збэтэр такси буоларын туоһулуурнал бэлэглэх буолуохтаах;
- Массынатан үрдүгэр ороюкевая онтөөх банаарал иелдэһисхтээх;

- Такси сүүрэр, тийэр бириэмэтгэн уошн сүүрэр километрын уһууттан тахсар тарифи олобуран, таксометр көрдөрүүтүнэн тэлбур онгобулар наадта тирээтэһинэ, таксиметромето түрүөрүлүүхтөөх,

СР илгээр пассажирдарь улам татагдны тагар легкомой таксизар өлгөлөрүн олотор юри дическэй сэрэй эбэтэр индивидуальнай предприниматель ийни

- Лептовой такси техникээй хааччыллыгтын уонна өрөмүөнүн кэмгэр тэрийиэхтээх;

- Аялцных ивнийг массовна техникий тургуун контуруулжыгмагтах;
- Суолпардар медицинский көрүүнү нэмгэр баралларын халччылмагтах.

Ил Түмэн быһаарылытыгар устун Президент Бйаазар олдуран, СР Ис дьылара министерствотун ГИВДД управлениын начальнига полковнига СВ Чупров "О мерах по обеспечению выполнения возложенных на ГИВДД МВД по РС (Я) задач по контролю в сфере перевозок пассажиров и багажа легковым транспортом (такси) на территории Республики Саха (Якутия)" дьээн аагыһа докумуонун республика хас бирдир ис дьылаада отделын личнай састаабын иһитигар Сокуосу кытта сийили

Билэрийн курдук, бийгит улууспутуур эрх буюу бака, республика урдунан такси суолгардын дьалай сыйһаннарыттан, такси массындалара техникескэй өттүнэн хааччылтылар мөлтөүтүн кээк сыларга үгү ахсааннаах киһи өйбөннлээх өлүүлээх түтүннэр тадыһалар

Асуспыт 2012 сыл 12 ыйыт түмүтүнэн Чурапчы улуусунан административнай быраабы көһиң 2180 түгүз бөлүстэн (2011 сыла - 2178). Аралы испи туруктаах сыйдаң, массыылап ыагылы иһин 142 киһи мээрэ тардылыла (2011 сыла - 108), 56 киһи массыыла ылар быраабы быһылыла (2011 сыл - 62). Чурапчы территориятыгар этиилэр болдох иһигэр барыта 23 суол быһылаана бөлүстэн (2011 сыла - 30). Олорго 4 киһи алта (2011 сыла - 4), онгон сүтө - 1 (2011 сыла - 0), 32 киһи араа көрүнтөөх эт-хаан эчэйилэри

Дьокуускай - Халыма федеральнай трассата турутунаан 4-категорияла юзироризин, легковой таксигар чааска 80 км-та түргөтү суюх айаллыахтаахтар. Бийиги суолбугутар итинни кордорүү киһи оловор кутталы үөскэтэринин аадылар. Оскулу суоллар ыйылыабыт татымга таһаардагына, болромтолоох, ир дабылээх пассажир суоллар юһи оловор кутталы үөскэтитинэн, аяалын иһин төлөбүр онорортон аккаастанар толор быраалтаах. Бу Сокуон бийегулуусуугутар эмиэ такси уонна пассажир икки ардыларыта сөптөөх сыһанн үөскүүрүтөр, суолларлар дьэс иэнигэр элбиктэрин күүһүрдүлөрүтөр, суол быһылаана тахсыбатыгар улахан тирээһин буоларыгар эрэл дьахтине.

В.ДЕФРЕМО
"Чурапчытаары
муниципалитеттар илс
архыларынаар
отдел ГИБДД отделениеты
начальник полиция кавитан

